

paa Skolebænt med 10 Aars Børn i samme Klasse. Jeg tror, at det vilde være meget vanskeligt at staffe saadanne Garantier, som man ønskede, for at forhindre disse Misbrug. Jeg ser ikke, hvorledes det skulde ske, og det er min Opfattelse, at de fremsatte Betæneligheder her maa vige for de manges Ret til at faa Undervisning indtil det 14de Aar. Jeg tror, at Forholdet er det, at et 13 Aars Barn i Virkeligheden meget sjældent vil have naaet Skolens Maal fuldt ud, idet 13 Aars Børn netop er i den Periode af deres Liv, hvor de ere mest modtagelige for Skolens Paavirkning, og hvor først de til-egnede Kundskaber begynde at modnes, saa at selv et Barn, som synes at have naaet Skolens Maal i 13 Aars Alderen, vil have særlig godt af et Repetitionskursus, inden det forlader Skolen. Der var dernæst en enkelt Taler, der henstillede, hvorvidt det vilde være muligt at stille Konfirmationsforberedelsen fra det sidste Aars Skolegang. Jeg kan meget godt se de Grunde, som kunne gøre dette ønskeligt, men det er jo lige saa let at se, hvor vanskeligt det vil være at gennemføre. Det vil jo medføre, at Barnet kommer saa meget senere ud at tjene, idet der maa lægges mindst et halvt Aars Tid til den Tid, det maa ofre paa sin Undervisning. Naar jeg dernæst gaar over til § 2, har Bestemmelsen om et Gennemsnitsantal af 35 for Børnene i Skolens Klasser vundet almindelig Tilslutning i Princippet. Man har stillet forskellige Forslag om mulige Ændringer heri ved Gennemførelsen, hvad der jo nærmest vil blive Genstand for Undersøgelse og Overvejelse i det eventuelle Udvalg. Jeg skal dog allerede nu gøre opmærksom paa, at jeg, naar navnlig det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) og Københavns 4de Valgkreds (Scharling) have udtalt sig for, at det vilde være heldigere at sætte Tallet 35 som Maksimumstallet for Antallet af Børn i den enkelte Klasse i Stedet for som Gennemsnitsstal for Børnene i Skolens samtlige Klasser, ikke anser dette Forslag for heldigt, idet Resultatet deraf vil blive, at man søgte at holde Klasserne lige store. Nu er jo Forholdet det, at Oprykning fra den ene Klasse til den anden efter § 3 altid skal foretages efter særligt Hensyn til Børnenes Fremgang og Modenhed. Fremtidig vilde man ved en saadan Bestemmelse ogsaa lægge Vægt paa, om Antallet i den højere Klasse derved vilde blive over 35. Jeg tror derfor ikke, at det vil være rigtigt at forandre Gennemsnitsantallet til et Maksimumstal. For saa vidt det ærede Medlem udtalte Ønsket om, at det i alt Fald maatte blive statistisk under-

søgt, hvilken Virkning en saadan Forandring vilde medføre, vil jeg gøre opmærksom paa, at en saadan statistisk Undersøgelse sikkert vilde blive noget misvisende, da man hidtil ikke har haft nogen Opfordring til at tage Børneantallet i den enkelte Klasse i Betragtning, efter som det kun har spillet en Rolle, hvilket Børneantallet var i Skolens samtlige Klasser. Derimod kunde jeg nok tænke mig — for at undgaa de uheldige Følger, som, efter hvad det ærede Medlem meget rigtig paaviste, kunde følge af Bestemmelsen i dens nuværende Affattelse — at indføre et Maksimumstal af 40 ved Siden af et Gennemsnitsstal af 35. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds stillede i Udflugt eller antydede et Forslag om, at man nu burde indskrænke Tallet paa Børnene til 40 i den enkelte Klasse, men samtidig fastsætte, at Maksimumstallet efter nogle Aars Forløb — jeg tror ved Aaret 1900 — sættes til 35 og paa et senere Tidspunkt indskrænktes til 30. Jeg indrømmer, at der fra forskellige Synspunkter kunde være noget tiltalende ved dette Forslag. Det vilde muligt i forskellige Retninger kunne lette denne Bestemmelses Gennemførelse; men jeg skal dog ogsaa gøre opmærksom paa, at det vanskeligt vil lade sig forene med Grundlaget for Beregningen af kommunernes Evne til at udrede Begynderlønningen, saaledes som dette Princip er opstillet i Forslagets § 12. For saa vidt det ærede Medlem har anført som en af Grundene til, at det vilde være hensigtsmæssigt at ordne Forholdet paa den af ham angivne Maade, at der næppe vilde være de fornødne Lærerkrefter til Stede nu, hvis man straks skulde gaa til en Forøgelse af Lærerembedernes Antal med 600, tror jeg, at denne Frygt er ugrundet. De Erfaringer, som Administrationen i denne Henseende har gjort baade i Ministeriet og ude i Kommunerne, tyde paa, at det fornødne Antal Lærere og navnlig Lærerinder vilde være til Stede. En tredje Antydning til en forandret Ordning, som er fremkommet fra det ærede Medlem fra Bogenfse (W. Nielsen) om et forskelligt Børneantal i Klasserne, efter som Skolen er delt i to, tre eller fire Klasser, ser jeg vel ogsaa kunde have sine gode Sider, men det er i hvert Fald vanskeligt foreløbig at overse de pekuniære Virkninger af dette Forslag. De Regler, der foreligge i Lovforslagets § 4 om Undervisningsagene, have været Genstand for forskellige Bemærkninger, som jeg ikke skal komme dybt ind paa, thi jeg tillægger det i Virkeligheden mindre Vægt, om man vil gaa til at optage Naturkundskab som obligatorisk Fag eller ikke. Jeg personlig maa anse det